

ሓምላይ ምንቅስቃስ ኤርትራ
ንማሕበራዊ ዕርቅን ፍትሕን ምዕቃብ ከባብን
Eritrean Green movement for Social Reconciliation, Justice and Ecological wisdom

**“ጽባሕ” ነርክበሉ ንሕቶ ከባብያዊ፣
ዓለምና /ፕላነት/ እንተ ረቂቅ ጽባሕ የሎን። ሓምኤ**

ከምኡውን አብዚ ዝሓለፈ አዋርሕ አገዳሲ ዓወታት ናይ ፓልቶክን፣ ናይ ብሩክሰል መደብ ልልይን፣ ጉባኤታት ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራን፣ ምምስራት ብሄራዊ ውድባት ብሌንን ባሆን ዝምልከት ርእይቶና ክንህብ ኣፍቅዱልና።

ንመሬት ሕለዩላ፣ ክትሓልዩልኩም፣ እዚ ብሂል እዚ ናይ አቦታትና ኢዩ። አቦታትና፣ ንመሬቶም መታን ክኸሰቡ፣ አብ ሓደ ጊዜ ክኹሉላዎ ከም ዘይግብኡም ይርድኡም ኔይሩ። እዚ ስለ ዝኾነ ድማ ንሓደ ቃዲሮም፣ ንሓደ ወገን ይሓርሱ፣ ንሓደ ሓዚኡም ንሓደ ወገን ይስዕሩ፣ ንውልዶ ገረብ ገዲፎም ንዝጋዕረረ ይቆርጹ፣ ይድኩዑን፣ ካብ ፍግረ መሬት ይከላኸሉን ኔሮም። እዚ ምስ ዓቕምኻ ዝግበር ዝተሓተ ንመሬት ምሕላውይን ምክንኻንን ኢዩ። ድሕሪ መግዛእትታት ግን መሬትናን ንሕናን ብሓባር ባዲምና። ካብ ኩሉ አብ ጊዜ መግዛእቲ ጣልያን ከተማታት ምስ ተቐልቐላ ንመግብን ንፋብሪካታትን መሳርሒ ዝኸውን ፈሓም የድሊ ስለ ዝነበረ፣ ብዘይ አገባብን ብዘይንሕስያን አግራብና ናይ ቆላን ከበላን ወይኒ-ደጋን ተለቢዱ። ድሕሪ ነጻነትውን ንጃህራን ንፖሎቲካዊ ሃላኽን ዝኸውን ፕሮፓጋንዳ እንተዘይኮይኑ ኣድማዒ ስራሕ ኣይተሰርሑን። ከመይ ኢሉ ድማ ክስራሕ እቲ ክተክልን ክሃንጽን ዝግብኡ ሰብ ፍትሕን መሰልን ከይረኽበ መሬት ሓራ ኮይኑ ዝስምዖ የዋህ ኢዩ። ንሃልኺ ንፕሮፓጋንዳን ንረእዩለይ ስሙዑለይን፣ ንዝና መራሒኡም፣ ክብሉ ካሚራታት ሰሪዖም፣ ንባርነት መንእሰይት ከም ዝሰርሑን ዘልሙዑን አብ ዜና ዘቕልሑዎ ኩሉ ሓሶት ኢዩ። ብድሕሪት መጽናዕትን ንሓውሩ እንታይ ሳዕቤን ኣለዎን ከይመርመሩ ዝሰርሑዎ ሓደ አብነት ገደብ ቶከር አብ ዓንቐር ሩባ ዓንሰባ ኢዩ።

ኩሎም ንመሰል ወዲ ሰብ ዘይሕልዉ ንክባቢ ክሕሰቡ ዘይሕሰቡ ኢዩ። እዚ ስለ ዝኾነ ድማ ብሰንኪ እዞም ይኣኸለና ዘይፈልጡ፣ መሬት አብ ሲኦል ትቅየር ዘላ። ሳላ ጸዕርን ቃልስን፣ መሓዙት ፕላነት፣ “ሎምስ ይኣክል ” ዝብል ዋዕላ፣ ከካይዱ፣ ተገዲዶም፣ ንመጀመርታ ጊዜ ኣድማዒ ኣኼባታት ብደረጃ መንግስታት ተጸዊዑ ይካየድ ከም ዘሎ ኩልና ንሰሚዕ ኣሎና። እዛ ፕላነት ክንርድኦ ዘሎና ብፍላይ ናይ ወዲ ሰብ ብሕታዊ ጥሪቱ ኣይኮነትን። ከም ድላዩ ክሕንብጠላ ድማ መሰል የብሉን። ብዙሓት ዝረኣዩን ዘይረኣዩን እንስሳታት ከም ትብጽሑም፣ ንዉሉድ ወለዶ ከየበላሾና ክነውርሳ ከም ዝግባኣና፣ ክሳብ እዚ ዕለት ደቂ ሰብ ኣይተሰቆሮናን ዘሎ። ንመዓልታዊ መግብን ንመኽሰብን ክንብል ንፕላነትና አብ ሓድጋ ኣውዲቅናያ ንርከብ፣ እዚ ስለ ዝኾነ ድማ ህላውየናን ጥፍኣትናን አብ ኢድ እዚ ዋዕላ ኣሎ። እቲ መንገዲ ነዊሕን ኣድካምን ከም ዝኾነ ኩሉ ነቲ ዋዕላ ዝከታተሎ ክዕዘብ ዝኸእል ኢዩ። ግን ነቲ ጌጋ ምእማንን ክትፍውሶ ምጽዓርን ድማ ቐዳማይ ስጉምቲ ኢዩ። ካብ ዓሚ ንቕሓትና ብዛዕባ ፕላነት ሎሚ ዘመን ይሓይሽ። ጸዕርን ቃልስን ናይ መሓዙት ፕላነት ግን አብዚ ዝውዳእ ኣይኮነን። ክተዓጸጸፍን ኩሉ ነባሪ ፕላነት ብውልቕን፣ ብማሕበርን፣ ብሃገርን፣ ብኮንቲነንትን ክነቕሓሉ፣ ክጽንበሮ፣ ሓላፍነትና ኢዩ።

ናይ አፍሪቃ መንግስታት ንመጀመርያ ጊዜ ኣብ ታሪኽም፣ ኣብ ልዕሊ መሬትና፣ ብስንኪ ኢንዱስትሪዋውያን ሃገራት ዝወረደ ድርቂ፣ ሳዕቤኑ ኣብ ልዕሊ ህዝብና ዝረኤ ዘሎ ጥሚትን፣ ሞትን፣ ስደትን፣ ብሓደ አፍ ዓው ኢሎም ክሃረቡ ምርኣይና ዓቢ ሓበን ይስማዓና። ብቀ.ሚንስትር ኢትዮጵያ አቶ መለስ ዜናዊ ዝምራሕ ጉጅሌ አፍሪቃ፣ ኣብ ዋዕላ ኮፐንሃገን ተረኺቡ፣ ንኢንዱስትሪዋውያን ሃገራት፣ ኣብ ልዕሊ ህዝብን መሬትን አፍሪቃ ዘበጽሕዎ በደላት ክኣምኑን፣ ክክሕሱን፣ ኣስሚርም። ነቲ ተሪፉ ዘሎ ሓምላይ ቦታታትና ከይበርስ፣ ካብ ፋብሪካታትን መጎፎዓዓዝያን ዝወጽእ መርዛም ትኪ ገደብን ሕጊን ክሕንጸጽን ክትግበርን፣ ከምኡ'ውን ንክንሕልዎ ሓገዝ ክግበር፣ ነቲ ዝፈረሰ ድማ ካሕሳ ክህቡ፣ ብወግዒ ምሕታቶም ብአፍሪቃውነትና፣ ኮሪዕና። ነዚ ሕቶ ፕላንት፣ ኩሉ ሙሁርን ዜጋን፣ አፍሪቃዊ፣ ክድግፎን፣ ክቃለሰሉን፣ ጊዜኡ ስለ ዝኾነ ሓምኤ ይጽዊዕ።

ዋዕላ ኮፐንሃገን ግን ክሕግዝ ይኸእል እንበር፣ ንቐጠላያ አፍሪቃ ከይበርስ ንሕሉን ንክናኸንን አፍሪቃውያን ኢና። ምድረበዳ ሳሃራ ኣብ ዓመት ሚእቲ ኪሎ ሜተር ይግስግስ ከም ዘሎ፣ ብፍላይ ድማ ኤርትራ ቐዳመይቲ ግዳይ ናይ እዚ ቀታሊ ዋዒ ምዃና መጽናዕቲ ይሕብር ኣሎ። ባሕርታትና ብስርቆትን ብገለ በላዕትን ናይ ኑክሌር ንሓፍ ይኸውን ኣሎ። እዚ ብባህሪ ዝመጽእ ዘሎ ጥፍኣት፣ ካብ ውልቂ ጀሚርካ ክሳብ መንግስቲ ክነቕሓሉ ኣሎና። ንርእዩለይ ስሙዑለይ ዘይኮነ፣ ብጭቡጥ፣ ንክፍሊ ዓለምና ክንከናኸን ኣብ መዓልታዊ ሂወትና ህጹጽ ለውጥታት ክንገብር ንግደድ ኣሎና። እዚ ብቐዳምነት እተን ንህዝብን ንሃገርን ዝውክላ፣ ፖሎቲካውያን ማሕበራት፣ ካብ “ናይ እኒ እኒ ሕንባሻ ከሎ እምኒ” ፖሎቲካ ክላቕቓ ቃልሲ ይሓትት ኣሎ። ኩሉ ፈታው ፕላንት ጸዕርታቱ ክዓጸጽፍ ይግደድ። ፍትሓዊ ፖሎቲካ፣ ንመሰል ሰብን መሬትን ዘይፈሊ ክምዕብል ጊዜኡ ኢዩ። “ጽባሕ ነርክበሉ” ዝበሃል ጽባሕ ፕላንት እንተ እንተዘየላ “ጽባሕ” የላን። ስለዚ ኣረጊት ባህላዊ ኣሰራርሓ መግብናን፣ ገዛናን፣ መጉዓዝያታትናን፣ ፋብሪካታትናን ልምድታቱ ክቕየር ክንጉዱ ኣሎና። ንደቕና ካብ ገዝኣምን ቤት ትምህርትምህርቶምን ጀሚርም መሓዛ ፕላንት ክኾኑ ሓዲስ ባህሊ ክነታኣቱ ይግባእ። ምርቓቕ መሬት ጊዜ ዘይህብ ሓደጋ ስለ ዝኾነ ኣብ ልዕሊና ከይተገልበጠት ከላ ክንሓልየላ፣ ንደቕና ሑጻን እምንን ከይንውርሶም፣ ቃሊሲ ኣብ ልዕሊ ቃልሲ ክነካይድ ጉቡእን ሓላፍነትን ኣሎና።

ሓምላይ ምንቕስቓስ ኤርትራ፣ ራኢታቱ ንህዝቢ ይገልጽ ኣሎ። በይኑ ክሰርሖ ዝኸእል ድማ ሓንቲ የሎን። እቶም ብትምህርትን ብኻልእ ጥበብን ምስ መሬትን ክለማን ባሕርን ካልእ ኣገዳሲ ስራሓትን ተዋፊርኩም ዘሎኹም፣ መሓዞት ፕላንት ኩኑ። ኣድማዒ ስራሕ ክስራሕ ድማ ምስ ሓላይ ምንቕስቓስ ደው ክትብሉ ጊዜኡ ኢዩ። ንሓምላይ ምንቕስቓስ ኤርትራ ንስሙን ንራኢታቱን ተዓዚቦም፣ “እዚ ካብ ኤሮጳውያን ዝተቐድሑ ኢዩ” “እዚ ናይ ህንጡያትን ራኢ ኢዩ” “ተጀሚሩ ድማ ክቐህም ኢዩ” ዝብሉና ዉሑዳት ኣይኮኑንን። እንተኾነ እዚ ጸር ኩልና ከም ዝኾነ ጊዜ ይምስክር ኣሎ። እዛ ፕላንት ኩልና ንነብረላ ኢያ። ንኤሮጳውያን ኣይትቐርቦም ንአፍሪቃውያን ኣይትርሕቆምን። ራኢታት ናይ ሓምላይ ሓቕነት ኣለዎ፣ ምስክርነቱ ድማ ድርቂ ሃገርና ኢዩ። ብዓለም ደረጃ ኣብ ዋዕላ ክፐንሃገን ንመጀመርታ ጊዜ መራሕቲ መንግስታት ብብዝሒ ሻቕሎቶም ኣርእዮም።

ኣብ ማሕበራዊ ዕርቕን ፍትሕን'ውን ራኢና ኩሉ ህዝብና ካብ ገዝኡ ጀሚሩ ጸረ እዚ ፋሺሽታዊ ስርዓት፣ ቦቲ ንሱ ዝሓረዮ መንገዲ ክውደብን ክቃለስን እዩ። ኣብ ዉሽጢ ዓመት ዘይመልእ ድማ ቀደም ዘይትንከፍ ዝመስል ዝነበረ፣ ዓድን፣ ወረዳን፣ ኣውራጃን፣ ብሄርን፣ ሃይማኖትን፣ ሎሚ ኣብ ሃገራዊ ፖሎቲካና ግዴ ይረክብ ኣሎ። እቲ ክተት ዝበልናዮ ድማ ግብሪ መልሲ ይረክብ ኣሎ። ሓደ ፋሺሽታዊ መንግስቲ ካብ ሃገር

ክብንቆስ፣ ክልተ አማራጺ አይደለም። ሓደ ከም አብ ግዜ ካልኣይ ኩነት ዓለም ዝተገብረ፣ መንግስታት ደሞክራሲያዊ ኪዳን ኣቑመን፣ ኣብ ደገን ወሽጥን ንዝርከብ ግዳይ ፋሺሽቲ ዝኾነ ህዝቢ ክተት ኢለን ካብ ሱሩ ምምንቋሱ ኢዩ። እቲ ካልኣይ ከም ናትና ቃልሲ ናይ ደገ መንግስታት፣ ቁልሕታ ዘይረኸበ፣ እቲ ፋሺሽታዊ ስርዓት መታን ኣብ ስልጣን ክጸንሕ ነቲ ባህሊ ህዝቢ ይብንቑስን ይምርዝን ስለ ዝኾነ፣ ነዚ ንሱ ዝኸፍቶ መንገዲ ተጠቂምካ፣ ንህዝብኻ ብባህሉ ምንቓሕን ምዕጣቕን ንዕምሪ ፋሺሽቲ ዘሕጽርን ዝብንቑስን። ዝነቅሑ ህዝቢ፣ ክብንቁሮ ተኸእሎ ኣሎ። እንበኣር ህዝብና ናብ ባህሉ ክምለስን ንባህሉ ክፍቕርን እንተኾይኑ፣ ከምቲ ጸላኢ ዝደልየና ንቓለስ እንተኾና ንጋጌ ኣሎና። ጸላኢ ባይቶ ኣቦታትናን ኣውራጃታትናን ብሄራትናን ሃይማኖታትናን ኩሉ ኣፍሪስዎ ኢዩ። ሕሉፍ ሓሊፉዎ ነባራት ዓድታት ይብንቁስ ንገለ ድማ የግዕዝ፣ ንብሄራት የጽንት፣ ንሸካትን ንጳጳሳትን ይኣስርን ይቐትል፣ ንደቂ ኣንስትዮ ይዕምጽ፣ የጥሚ፣ ኩነት ይፍሕትር። ምስ እዚ ሽግር ህዝብና ዝተዛመደ ቃልሲ እንተዘይገበርና ንሕናውን ካብ ልብን ባህልን መሬትን ሃገርና ተበንቁስና ንኣማኢት ዓመታት ዕድሜ ቃልሲ ክንቆጽር ክነብር ኢና። ከይብሉናን፣ ከይንበሃልን፣ እናበልና ያኢ ብዘይ ዓዲ ሃገር ከም ዝቆውም ሕሉፋት ሃገራውያን ክንከውን፣ ምጽብባቕ ፕሮግራማት ጌርና፣ ለይትን መዓልትን ንህዝብና እንተ ጸዋዕና ሓደ ዝስዕበና የሎን። ሓንቲ ስድሪ ድማ ንቕድሚት ክከይድ ኣይኮናን። እዚ “ክቅውድቕ ቀሪብ” “ወዲቁ ወዲቁ ንስልጣን ንቕራረብ” እናበልካ ንህዝቢ ብዘይከውን ተስፋታት ምሓዝ ጽባሕ ተመሊሱ ዝውቕዓና ስለ ዝኾነ ኩልና ክነቕሓሉ ይግባእ። ፋሺሽታዊ ስርዓት ከይደፋእካዮ ኣይወድቕን ኢዩ። ስለ እዚ ህዝብና ቡባዓዳን፣ ብብእምነቱን፣ ብብሄሩን፣ ኣውራጃኡን፣ ቦቲ ዝጥዕሞን፣ ክኸትትን ክፃጥቕን፣ ክንሕግዞ እንበር ክንኮልፎ ኣይግባእን። ምክንያቱ ኩሉ እዚ ዛርዩ ንሃገራዊ ቃልሲ ዘሕይልን ንዕድሜ ፋሺሽታዊ ስርዓት ዝምንቑስን ከም ዝኸውን ኣይንጠራጠር። እተን ሃገራውያን ዝብላ ውድባትናውን ብቕንዕና ንነፍሰን ይፈትሻ። ብኣውራጃ ወይ ብእምነት ወይ ብዘባ ኢየን ተጠርኒፊን ዘለዋ። ንነፍሰንን ንህዝብንን ምትዕሽሳው ይብቓዕ።

ሓምላይ ምንቅስቓስ ኤርትራ ፖሎቲካዊ ውድብ ወይ ግንባር ወይ ሰልፊ ከም ዘይኮነ ደጋጊምና ሓቢርና ኢና። ንውድባት ኣይይንኹንን፣ መተካእታ ኢና ኣይንብልን። ነጻ ኮና ግን ንማሕበራዊ ዕርቕን ፍትሕን ንግበቕ፣ ኣብ ቅድሚና ንዘለዉ ሽግራት ከይብሉና ከይበልና ንረስንን ንድልየትን ህዝብና ሪኢና መትሒ ሽግር ነቕርብ፣ ንፕላነትና ድማ ንሕሉ። እዚ ምንቅስቓስ እዚ ናይ ጳቕጢ ማሕበር ኢዩ። ንህዝብናን ንዓለምን ድማ ንምብርባር ኢዩ። ኣብ መጠረሽታ ክንብሎ ንደሊ፣ ክብራን ክብርትን ተኸባቢረን ይንብራ ከም ዝበሃል ከም ባህሊ ኣቦታትና ንኹሉ ባህልታትናን ህዝብታትናን ኣብ ቃልሲ ንዓድሞ። ክተት ንበል። ምንጻግን፣ ምንዓቕን፣ ምብሓትን፣ ጃህራን፣ ንሓደ ኣየርብሕን ኢዩ። ነዘስ ንፋሺሽታዊ ስርዓት ንሕደገሉ። ምክሕሓል ዜና ንህዝብና መግቢ ኣይኮኖ ተስፋ፣ ንወግዶ።

ኣብዚ ዝሓለፈ ኣዋርሕ ኣገዳሲ ዓወታት ናይ ፓልቶክን፣ ናይ ብሩክሰል መደብ ልልይን፣ ጉባኤታት ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራን፣ ምምስራት ብሄራዊ ውድባት ብሌንን ሳሆን ዝምልከት ርእይቶና ክንህብ ኣፍቅዱልና።

ኣብ መደብ ፓልቶክ ዳርጋ ምስ ህዝብና ቕኒና። ቃንዛኡን ስቓዩን ድማ ተኸፊልና። ኣብዚ ዘመናዊ መሳርሒ ንኸምዚ ጽቡቕ መደባት ንዝሰርዑ ትጉሃት ኣሓትናን ኣሕዋትናን ብልቢ ነምስግናም። ቀጻሊ ክኸውን ድማ ንማሕጸኖም። ብሄር ኩናማ ክንብል ከሎና ነሎቲክ ብሄር ኮይኑ ካብቶም ቐንድን ወነንትን መሬትና ቅድሚ ካልእ ብሄራትና ከም ዝኾነ ሰብ ዝስሕቶ የሎን። እንተኾነ ኩሉ ሳጊሙ ኣብ ኤርትራ ዝሰፈረ ብሓይሊ ክጸፍዎምን ክደፍኦምን ሎሚ ኣብ ዝተወሰነ

ቦታ ይርከቡ። መሬቶም ጥራይ ዘይኮነ ድማ ባህሎምን ልምዶምንውን ቆሰሉ ኢዩ። ነዚ ጸገምዚ ንምፍታሕ ኣብ ሃገራዊ ቻልሲ ተኻፊሎም ከም ኩለን ብሄራትና ግባኣም ዝፈጸሙ ኸኣ ኢዮም። ድሕሪ ነጻነት ግን መሰሎም ይትረፍ፣ ብዝበአሰ፣ ብፋሺሽታዊ ስርዓት ህግደፍ ይጻሃኹ ኣለዉ። ወጹዓት ብሄር ኩናማ፣ ነዚ ጭቆና ብበትርን ብእምንን ጀሚሮም ሎሚ ኣብ ብረትን ዘመናዊ ሰራዊትን በጺሖም። እንተኾነ ህግደፋውያን፣ ንማዕከናት ዜና ወኒኖም “ህዝቢ ኩናማ ኣይነበሮ ኣይጠፍኦ” ክብሉን፣ ዝገደደ ፍጡራት ኣምላኽ ከም ዝኾኑ ኪሒዶም “ኢትዮጵያ ዝፈጠረቶም መሳርሒ ኢዮም” ኢሎም ክጥቅኑን ንነዊሕ ጊዜ ኮይኑ። ንኣናውን እዚ ፕሮፓጋንዳ ናይ ህግደፍ ከይጸለወና ኣይተረፈን። እንተኾነ ከምቲ ጸሓፋይ ታሪኽ ኣቶ ግርማይ ኪዳነ ወዲ ፊልፖ ዝበሎ፣ “ኣቦይ ኣደይ ሓወይ ሓብተይ ዓደይ ብሄረይ ኣውራጃይ ዘይብል፣ ሃገራይ ክብል ኣይጽበዮን” ዝበሎ፣ ሰብ ኣብ ሰማያት ዝነብር ኣማልኹቲ ኣይኮነን። ኣብ መሬት ንነብር ስለ ዝኾና ነቶም ብቐረባ ምሳን ዝነብሩ ዘዩቐርና፣ ነጢርና ሃገርን ሪምን ነፍቕር ክንብል ከሎና፣ ናይ ፋሺሽቲ ሰን ሓሳብ ኢዩ። ሃገርን ሪምን ንኣቦናን ንኣዴናን ንሓውናን ንወገናን ዘገልግል ትካል ኢዩ። መሰልና፣ መሰል ስድራናን ዓድናን ዘይሕሉ እንተኾነ ናትና ኣይኮነን። እዚ ገበን ምስ ዝፍጸም ድማ ሰብ ካብ ሂወት ሞት ይመርጽ። ሃገራዊ ቃልስና ድማ ዓቢይ ኣብነትን ኢዩ። ኣብ ተሞኩሮና ዝእቲ ኢትዮጵያ፣ ንሰውራና “ግዙኣት ፕትሮል ዓረብ” “ሸፋቱ” “ናይ እስላም ውድብ” ክብሉ ጸሓይ ዓሪብዎም። ሎሚ ብህግደፋውያን ክድገም ከሎ ኣገርመናንን ጸላኢ ጸለሎ ቐባኢ ኢዩ። ንግንባር ህዝቢ ኩናማ፣ ይኹን ንካልኣት ተቃለስቲ “ወያኔ” እናብሉ ብሓሶት ጥቕን ዊዲዮም ጥቕን ሓዲሮም ንህዝብታት ኤርትራ ካብ ሰውራኦም ኣይክፈልዩዎን ኢዮም። ብግብሪ ድማ ተራእዩ ኣቦ መንበር ግንባር ኩናማን ምክትል ኣቦ መንበር ደሞክራሲያዊ ግንባር ብሄርትን፣ ኣቶ ቀርኔለዎስ ዑስማን ብትብዓትን ብርትዕን ንመሰል ህዝቢ ኩናማን ንፍትሓውነት ኹሉ ጭቕን ህዝብናን ኣብ ፓልቶክ፣ ክጣበቕን ምስ ህዝቢ ማይን ጸባን ኮይኑ ከምሲ በቑዑ። “ብትሪ ሓቕስ ትቀጥን እንበር ኣይትሰበርን ኢያ”። እቲ ዓወት ነዊሕ ኣይኮነን ዘሎ። ሓድነት ኤርትራ፣ ይኹን ህላውዩ ኤርትራ፣ ኣብ መሰላት ብሄራት ዝተመስረተ ኢዩ። ኤርትራ፣ ቤት ማሰርቲ ብሄራት ከይኮነት፣ ምድረ ገንት ብሄራት ክትከውን ኩልና ብትሪ ክንቻለስ ሃገራዊ ግዲታ ኣሎና። ብሄር ኩናማ ትኹን ካልኣት ብሄራትና ብድልየት ውልቕ ሰባት ኣብ ሳሎን ኮፍ ኢልካ፣ ካልኩለይተር ሒዝካ፣ ሓደ እተደመሮ ክልተ ኢልካ ዝፍጸም እንተዝኸውን፣ ብናይ ወጻኢ ትምኒትን ድፍኢትን እግርን ኢድን ዝጥረ እንተዝኸውን፣ ቅድሚ ኹሉ ፋሺሽታዊ ስርዓት ምገባር፣ ኣብ ሓንቲ ለይቲ ድማ ኣጥፊእና ምሓደረ። ጭቆና ኣብ ዘሎ ተቃውሞ ክህሉ ባህርያውን፣ ስነ ፍልጠታውን ኢዩ። ነዚ ሓቂ እዚ ኣሉ ምባል ኣብ ደንበ ጨቆንትን፣ ትምክሕተኛታትን፣ ሸታሕ ኢልካ ምእታው ስለ ዘስዕብ፣ ምስ ወጹዓት ክንውግን፣ ንቕሓትና ክብ ክነብል ሃገራዊ ሓላፍነት ኣሎና።

ናይ ብሩክሰል መደብ ልልይ፣ ሃገራውያን ውድባት ኩኑ ማሕበራውያን ውድባት፣ ኣብ ናይ ብሩክሰል መደብ ልልይ፣ ዝተኻፈልኩም፣ ካብቶም ኪዳን ክህሉ ዝተቻለስኩምን፣ ክቕጽልን ክሕይልን ድማ ግደ ዘሎኩም ምዃንኩም ኩሉ ስለ ዝኣምን ሻቅሎትና ካብ ተሞኩሮታትና ተብጊስና፣ ዝገንፈል ምዃኑ ክትርዱኡና ተስፋ ንገብር። ህላዌ ኪዳን፣ ስልቲ ኣይኮነን ስትራተጂ ኢዩ። ንኹሉ ፍልልያትና ሓቕፍና ኣብ ፈደራላዊት ኤርትራ፣ ኣብ ፈደራላዊ ሃገራዊ ባይቶ ኮፍ ኢልና ብሰላምን ብሓላፍነትን ክነማሓድር ዓቕሚ ከም ዘሎና ዝእምት ነባሪ መርኣያ ኢዩ። እዚ ድማ ንሰኹም ባዕልኹም ዘጽደቕኩሞ ቻርተር ስለ ዝኾነ ንኣኹም ዝንገር ኣይኮነን። ናይ ርኡይቶታት ሓድነት ድማ ኣለዎ። እዚ ከሎ ተሃውሲ ርክባት ብተነጽሎ ክኸይድ ግን ተዓዚብና። ካብ እዚ ብርሃን እዚ ተላዒሉ ህዝቢ ብዓይኒ ጥርጠሬን፣ ፍርሕን ክርእዮ ናይ ግድን ኢዩ። እዚ ድማ ድማ ንቕሓት ህዝብና ኣብ ቁዋም ወይ ናይ ሎሚ ቻርተር ዘመስክር ኢዩ። ዝሓለፈ ወርሒ ግን ክንዲ ንጸላኢ ንጥምት ንድሕሪት ጠሚትና። ተቃላሳይ ክንዲ ዕዮ ገዛ ቻልሲ ዝገብር ተነጃጂሉ ድጋፍን ተቃዋምን ኮይኑ ሆ ክብል ከም ዝቐነየ ተዓዚብኩሞ ኣሎኹም። ብተነጽሎ ሓይልን መንግስትን ዝሓዘ ፋሺሽታዊ መንግስቲ ህግደፍ ሎሚ ሓደ ሚልዮን ወተሃደር ዓሊሙ ጥራይ ኢዱ ይተርፍ ኣሎ። ንሃገር ድማ ስቓይን ጥፍኣትን ወሊዱ። ንግሉጽነትናን፣ ሓላፍነትናን፣ ብጸይነትናን፣ ጥርጠራ ፈጢሩ። እዚ ኸኣ ንኹልና ጎዳኢ ኢዩ። ኣብ መደብ ብሩክሰል ልልይ፣ ዝተኻፈልኩም፣ ንህዝቢ ጸማም እዝኒ ከይህብኩም፣ ዓወታትኩምን ክሳራታቱን ባዕልኹም ገምጊምኩም፣ ከምኡውን እቲ ዝተረኸበ ነቓዕ ምስ ወግዓዊ ቤት ጽሕፈት ኪዳን

ሓቲምኩም፣ ሓባራዊ መግለጺ ክትህቡና፣ ብስምናን ብስም ህዝብናን ንሓተኩም። ኪዳን'ውን አቦን አደን ናይ ቻልሲ ስለ ዝኾነ ከም ኣተሓቓቓፋ ደርሆ፣ ነቶም ቻረተር ዝፈረሙ ይኹኑ ነቶም ዘይፈርሙ ድማ ክፍርሙ ውሕልነትን ጥበብን ከጥሪ ትዕግስትን ተጻዋርነትን ከርኢ ንትስፎ።

ዮሃና ንምስራት ብሄራዊ ውደባን ምንቕስቓስ ብሄር ብሌንን፣ ብሄር ሳሆንን ነቲ ዘይካኣል ዝመስል ዘሎ ቻልሲ ክተቓላጥፋን፣ ፍትሓዊት ኤርትራ ክትውልውድን ብትብዓት ተብሊስኩሙሉ ዘሎኹም ዕላማ ብልብና ንድግፎ። ሓምላይ ምንቕስቓስ ኤርትራ፣ ራኢታቱ ብወግዒ ገለጹ ኢዩ። እንተደገምናዮ ድማ ሕማቕ ኣይኮነን፣ ንሃገርና ክነድሕንን፣ ንህዝብና ነቲ ካብ ነዊሕ ጊዜ ዝተቓለሰሉ መሰሉ ክነጨብጠን፣ እንተኾነ ኣብ ክሊ ብሄርና ጥራይ ከይተውሰና፣ ሓደ ራኢ ሓምላይ ዘለዎ፣ ብሄራዊ ሃገራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ ክንሃንጽ፣ ንሃገርን ንቁዋምን ዝከላኸል ንቕሕ ሰራዊት ክንምልምል፣ ንጽባሕ ዝበሃል ሓላፍነት ከም ዘይኮነ ነተሓሳስበኩም።

ሃገራዊ ግንባር ድሕነት ኤርትራ፣ ኣብ ድሮ ጉባኤ ኣብ ክልተ መንገዲ ከም ዝኸደ ሰሚዕና። እዚ ድማ ብዙሕ ኣሕዚና። እንተኾነ ሕጂ'ውን እቲ ዝጸንሖ ንሕን መደብ ቻልስን ብኸልቲኡ ወገናት ቐጸሊ ምዃኑ ክንሰሚዕ ከሎና፣ ናይ መንገዲ እንተዘይኮይኑ፣ ኣብ ቻልሲ ከም ዘሎዉ፣ ኣብ ዜናን ኣብ ፓልቶክን ብዝምልከቶም ኣካላት ስለ ዝተሓበርና፣ ንስራሖም ዓወትን ኣሳልጦን ንምጽሎም። እቲ ቻልሲ ቀጸሊ ስለ ዝኾነ ድማ ስለምንታይ ተረኪቡ ኢልካ ፍናንካ ምውዳቕን፣ ንውድባት ምርጋምን ዋጋ ስለ ዘይብሉ፣ ኣብ ዲሞክራሲያዊ ቻልሲ፣ ከም ዲክታቶር ዝገብር ኣብ ሓደ ስካቶላ ምዕሻግ ኣይኮነን ንብል። “ፍልልያትናን ኣገባብ ኣወደዳድባናን፣ መርገም ኣይኮነን፣ እኳ ድኣ ተጊሆና እንተሰራሕናሉ ንዲሞክራሲያዊት ኤርትራ ክወልድ ኢዩ” ዝበሎ ኣቶ ኣሕመድ ናስር ኣቦ መንበር ሃገራዊ ግንባር ድሕነት ኤርትራ፣ ክንምራሓሉ ዘሎና ኣገባብ ቃልሲ ኢዩ። እቲ መንገዲ ተጀሚሩ እንበር ኣይተጠረሸን፣ ምክእኣልን ምጽውዋርን እንኮ መፍትሒ ሽግርና ስለ ዝኾነ ብሽምግልናን፣ ብሕድገትን፣ ክነማዕብሎ፣ ናይ ኩልና ዕዮ ገዛ ክኸውን ንትምኔ።

ንኣደንታዊ ጉባኤ ናይ ህዝባዊ ሰልፊ ኤርትራን፣ ዲሞክራሲያዊ ሰልፊ ኤርትራን፣ ኤርትራዊ ህዝባዊ ምንቕስቓስን፣ ምንቕስቓስ ዲሞክራሲያዊ ተቓውሞ ኤርትራ-ጋሽ ሰቲትን፣ ኣብ እዚ ወርሒ ክካየድ ምዃኑ ኣብ ማዕከና ዜና ንሰምዕ ኣሎና። ርኢቶና እንተሃብና፣ ነቶም ክወሃሃዱ ዝኸዱ ዘለዉ ሕማቕ ፋልን፣ ነቲ ስመረት ንምንእኣስን ጌርኩም ከይትወዱልና ብትሕትና ንሓትት። ኣብ ሜዳ ብፖሎቲካዊ ኤርትራ፣ ምእካብን መመገድኻ ምኻድን፣ ካብ ኣርባዓታት ዝረኤ ዝጸንሖ ታሪኽ ፕሎቲካውያን ውድባትና ኢዩ። ካብ ተሞኩሮና ነቐልና ስለምንታይ ተፈልየን? ስለምንታይከ ሎሚ ይሰምራ? ዝብል ሕቶ፣ ክሳብ ሎሚ ብዝሰምራ ውድባት ተመሊሱ ኣይፈልጥን። ኩሉ ጊዜ ድማ ክደጋገም ዝነብር ሕቶ ኢዩ። ኣብዚ ጊዜ እዚ ምህውታትን ምጽላምን'ውን ሓቕታትን ማዕረቲ ዓወትን ስምረትን ይኸይድ። ብዝኾነ ርኢቶና፣ ውድባትና ክምስረታ ከለዎ፣ ግሁድን ሕቡእን ኣጀንዳ ኣለወን በሃልቲ ኢና። ግሁድ እቲ ኩሉ ሰብ ዝርእዮ ፕሮግራም ኣብ ወረቐት ዝሰፈረ ኢዩ። ሕቡእ ኸኣ ዝና ውልቐሰባትን፣ ባህልታትን፣ ተስፋታትን፣ ወዘተ ኢዩ። ስመረት ክኸውን ከሎ እዚ ዳሕራይ ኣይፍተሽን ኢዩ። ብዙሓት ቅኑዓት ኣባላት ድማ ኣብዚ መድረኽ ይጠፍኡ። እቲ ስምረት ንጡፋት ኣባላት ስለ ዘይሓገዝዎ ነዊሕ ኣይከይድን። እዚ ሕጽር ዝበለ ለበዋናን ርኢቶናን እናቐረብና፣ ጉባኤኹም ብዓወት ክዛዘም ምንዮትና ንገልጽ።

ኣምላኽ ንቻልስና ይሓግዘና፣ ንሃገርና ይባርኽና።

ርሐስ በዓል ዒድ ኣድሓን፣ ልደትን፣ ሓዲስ ዓመትን ይግብረልና፣
ንኡሱራትና ጽንዓትን ጥዕናን ቅልጡፍ ሓርነትን የውርደሎም። ኣሜን።

በዚ ኣድራሻ ተራኽቡና። Greeneritreans@gmail.com

ግ.ኣ.ሸ ሓምላይ ምንቕስቓስ ኤርትራ፣ 18/12/2009